

Osnovna šola Cirila Kosmača Piran

VZGOJNI NAČRT
OSNOVNE ŠOLE CIRILA
KOSMAČA PIRAN
IN
PODRUŽNIČNE ŠOLE PORTOROŽ

Kazalo vsebine

1. Uvod	3
2. Vizija OŠ Cirila Kosmača Piran.....	3
3. Vrednote in načela OŠ Cirila Kosmača Piran	3
4 Vzgojne dejavnosti in delovanje	5
4.1. PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI.....	5
4.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE	7
4.3 POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE.....	8
5. Vzgojne spodbude, podpora, postopki in ukrepi	9
5.1 MEDIACIJA IN RESTITUCIJA.....	9
5.2 VZGOJNO UKREPANJE	10
5.2.1 <i>lažje kršitve/opustitev dolžnosti</i>	12
5.2.2 <i>težje kršitve</i>	13
5.2.3 <i>vrste vzgojnih ukrepov</i>	15
5.3 UKREPANJE ŠOLE OB ZAZNAVI SUMA NASILJA V DRUŽINI	17
5.3.1 <i>ravnanje ob zaznavi nasilja in drugih kršitev</i>	17
6. Vzgojni opomini.....	18
7. Vzajemno-sodelovalni odnos s starši	20
8. Spremljanje in evalvacija vzgojnega načrta	21
9. Uresničevanje in spremljanje	22

1. Uvod

Vzgojni načrt je podlaga vzgojnega delovanja šole, ki temelji na njenih vrednotah.

Vzgojni načrt je nastal v sodelovanju s strokovnimi delavci šole, učenci in starši. Vsako šolsko leto bo evalviran in če bo potrebo, dopolnjen.

Zakonodajna izhodišča

Zakonska podlaga za oblikovanje VN OŠ Cirila Kosmača Piran izhaja iz veljavnega Zakona o osnovni šoli, in sicer členov 60.d (Vzgojni načrt šole) ter 60.e (Pravila šolskega reda).

Vzgojni načrt Osnovne šole Cirila Kosmača Piran, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja, določa načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli.

2. Vizija OŠ Cirila Kosmača Piran

»Smo šola, ki uči, da bomo vedeli, znali delati, znali živeti skupaj in znali biti.«

3. Vrednote in načela OŠ Cirila Kosmača Piran

Vrednote so smerokazi – z njihovo pomočjo vemo, kam naj potujemo.

Vrednote naše šole so: varnost, spoštovanje, odgovornost in znanje.

Zgoraj naštetе vrednote usmerjajo načela našega delovanja.

Ta načela so:

Načelo vzajemnega spoštovanja

Vsi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa bomo drug drugemu izkazovali spoštljivost v duhu strpnosti do različnosti, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Načelo celovitega osebnostnega razvoja otroka in njegove pozitivne samopodobe

Učencem zagotavljamo varno in spodbudno šolsko okolje za optimalno življenje in delo v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete ter dosegajo čim boljše rezultate na različnih področjih v skladu s svojimi zmožnostmi.

Načelo osebnega zgleda

Pri vzgoji, ki temelji na proaktivnem delovanju, so najpomembnejši zgledi, ki jih dajemo učencem vsi zaposleni na šoli. Ne štejejo besede, ustno poučevanje, prepričevanje ali prepričevanje, temveč je najpomembnejše neposredno ravnanje in transparentno delovanje. Zato je pomembno, da zaposleni redno reflektiramo in evalviramo svoje delovanje.

Načelo usklajenega vzgojnega delovanja staršev in šole

Starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je kvalitetno sodelovanje z njimi nujno.

Strokovni delavci z vzajemnim sodelovanjem s starši omogočamo optimalen otrokov razvoj.

Načelo aktivnega sodelovanja učencev

Učencem omogočamo aktivno sodelovanje v odločanju o življenju in delu šole. Presoja in upoštevanje njihovih mnenj je odvisna od njihove starosti in zrelosti.

Načelo proaktivnega delovanja

Dolžnost šole je, da zagotavlja izpolnjevanje pravic in dolžnosti učencev v skladu z zakonodajo in z dogovorjenimi pravili šolskega delovanja. V vzgojno-izobraževalnem procesu je zato pomembno, da jih že sedaj z zaupanjem obravnavamo kot osebe, ki zmorejo in morajo skladno s starostjo pretehtati lastna dejanja in predvideti posledice. Tako spoznavajo, da imajo pravice in dolžnosti, hkrati pa so njihove pravice omejene s pravicami drugega.

Sprejemanje odgovornosti za vedenje in ravnanje vključuje:

- spoznanje, da vedenje izbiramo sami, da smo nosilci svojih dejanj,
- sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih in neustreznih vedenj, ki logično širijo ali zmanjšujejo možnosti za prihodnje izbire.

4 Vzgojne dejavnosti in delovanje

4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

Osnovni cilj pri oblikovanju in izvajanju preventivnih in proaktivnih vzgojnih dejavnosti je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne, socialne in duhovne potrebe ter razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost.

Pri načrtovanju dejavnosti in organiziranju dejavnosti se trudimo upoštevati potrebe učencev na naslednje načine:

- **potrebo po varnosti in odsotnosti strahu** z vzpostavljanjem zaupanja med člani skupnosti, z ničelno toleranco do vsake oblike nasilnega vedenja v katera so vključeni učenci (pomembni so spoštljivi odnosi, jasna pravila in doslednost pri njihovem uresničevanju),
- **potrebo po sprejetosti, pripadnosti in vključenosti učencev v skupnost** (upoštevaje njihove posebnosti) uresničujemo z vključevanjem učenca v življenje in delo oddelka,
- **potrebo po individualnosti, uspešnosti in potrjevanju vseh učencev** z doživljanjem zadovoljstva ob napredovanju v znanju, sposobnostih in kompetencah, z ustrezno individualizacijo učenja in doživljanjem optimalnega uspeha glede na prepoznane zmožnosti,
- **potrebo po svobodi, izbiri, ustvarjalnosti** zasledujemo z zavedanjem, da učenec praviloma znotraj skupnosti skozi proces zorenja oblikuje lastni jaz in identiteto ob zavedanju svojih sposobnosti, razvijanju ustvarjalnosti, možnosti odločanja in svobodnem izražanju,
- **potrebo po gibanju in sprostitvi** omogočamo z vsakodnevnimi aktivnimi odmori.

Na šoli se trudimo zagotoviti varno in odgovorno okolje, s ciljem, da zavestno delujemo v naprej ter tako spodbudno vplivamo na prihodno stanje z naslednjimi dejavnostmi:

1. vsakodnevno se trudimo sooblikovati varno, skrbno, urejeno, inkluzivno in v uspešnost naravnano učečo se skupnost,

2. oblikovanje oddelčnih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja ter sodelovanje pri oblikovanju pravil šolskega reda,
3. aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje, vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi,
4. organiziranje aktivnega preživljanja časa učencev med odmori; rekreativni odmori,
5. izvajanje razvojnih in drugih projektov šole in vključevanje v širše, tudi mednarodne projekte,
6. sistematično načrtovanje in izvajanje razrednih ur z določenimi tematikami (krepitev pozitivne samopodobe, problematika medvrstniškega nasilja, uspešno reševanje sporov, medvrstniška pomoč, razvijanje empatije med učenci, razvijanje socialnih veščin, razvijanje samostojnosti in odgovornosti pri učenju itd.),
7. razvijanje socialnih veščin, skrb za ustrezno komuniciranje,
8. poudarjanje zgledega vedenja učencev in zaznavanje truda in pozitivnih sprememb vedenja,
9. navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole, vzpodbujanje zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja,
10. načrtovanje časa za pogovore, biti na razpolago za pogovor, nameniti dovolj časa za pogovor,
11. izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost,
12. načrtno in sistematično izvajanje preventivnih dejavnosti na področju zdravja in celostnega razvoja učencev za ohranjanje zdravja ter preprečevanja zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov (razredne ure, osebni pogovori, dnevi dejavnosti, projekti in programi, kot so npr. programi: Program NEON, Program za krepitev moči prijaznosti, Varni internet ...),
13. povečanje nadzora na določenih krajih in v določenem času (odmori, čas pred in po pouku, zunanje površine šole itd.),
14. odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, hitro in načrtno reševanje.

Ostali konkretni projekti, druge proaktivno in preventivno naravnane vzgojne dejavnosti ter razvojno in preventivno sodelovanje z zunanjimi institucijami so navedene vsako leto znova v letnem delovnem načrtu (v nadaljevanju LDN) šole za tekoče šolsko leto.

4.2 Svetovanje in usmerjanje

Učitelji in drugi strokovni delavci šole učencem svetujemo pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, delom, pri odnosih z drugimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti.

Učenec se ob tem uči:

- prepoznavati čustven in motivacijski del dogajanj v posamezniku in v skupnosti,
- opazovati lastna občutja in jih primerno izraziti,
- primerjati svoje doživljanje z doživljanjem ostalih posameznikov v skupnosti,
- analizirati dogajanje, katerega del je tudi sam,
- empatičnega doživljanja in vživljanja v druge ter ustrezno izražati sočutje,
- oblikovati lastne cilje in v skupnosti sprejemljive strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje,
- razmišljati o svojem vedenju in ravnanju drugih ljudi ter jih presojeti tudi z vidika ostalih članov skupnosti,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- ustrezno reševati probleme in konflikte ali poiskati ustrezno pomoč pri reševanju,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni npr. strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu in krivde, doživljanje neuspeha in druge stiske,
- prepoznavati in izbirati priložnosti za mediacijo ali restitucijo, kadar so izpolnjeni pogoji zanju.

Svetovanje in usmerjanje potekata po presoji pedagoških delavcev v okviru osebnih svetovalnih pogovorov, ur oddelčnih skupnosti, v času pogovornih ur za učence, ob sprotnem reševanju sporov in kršitev ter ob drugih priložnostih, ki zahtevajo svetovanje in usmerjanje.

4.3 Pohvale, priznanja in nagrade

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Ustne pohvale izrečemo učencu ali več učencem, kadar se izkažejo s prizadevnostjo pri enkratni dejavnosti ali pri krajši načrtovani dejavnosti.

O pisnih pohvalah učiteljski zbor presoja na redovalnih konferencah na predlog zaposlenih in jih podeljuje za:

- doseganje izjemnih rezultatov na področju znanja, kulture in/ali športa,
- izjemen osebni napredek na področju znanja, kulture in/ali športa,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole,
- večkratno ali kontinuirano nudenje pomoči tistim, ki pomoč potrebujejo,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditiv, pomembnih za uspešno delo in promocijo šole.

Pisne pohvale lahko podelimo tudi skupini učencev.

Pisne pohvale podeljujemo ob koncu šolskega leta na slovesen način. Tekoče pisne pohvale se lahko zabeležijo v eAsistent.

Ravnatelj podeljuje učencem priznanje za:

- večletno doseganje izjemnih rezultatov na področju znanja, kulture in/ali športa,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti in šolskem parlamentu,
- izjemen prispevek k ugledu, delu, odnosom in počutju v šoli.

Priznanje se podeli ob koncu šolskega leta na slovesen način.

Učencem, ki se vseh devet let izkazujejo z odličnim uspehom (povprečje zaključenih ocen 4,5 in več) se na valeti podeli posebno priznanje.

Nagrado lahko prejme posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom ali mentorjem. Praviloma so to knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri svojem delu ali drugih dejavnostih.

Nagrada je lahko tudi posebna ugodnost (izlet, brezplačne vstopnice za kulturne prireditve ...).

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šole na slavnosten način.

5. Vzgojne spodbude, podpora, postopki in ukrepi

5.1 Mediacija in restitucija

Temeljna načela mediacije in restitucije so:

- za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljni, ponujeni možnosti. Lahko se odloči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način,
- mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak,
- spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje,
- zahtevata odločitev in napor učenca,
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem,
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja (ki je za to ustrezno usposobljen), prostovoljno pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni.

V mediaciji udeleženci prevzamejo odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Mediacija izboljšuje splošno socialno klimo v šoli, povečuje občutek zaupanja in pripadnosti, prijateljstva in obvladovanja konfliktnih situacij. Mediacija povečuje spretnosti učencev pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov ter pomaga ponotranjiti pomembne družbene vrednote. O mediaciji se vodi evidenca pri razredniku in koordinatorju mediacije do konca šolskega leta.

Kadar učenec povzroči škodo, se lahko odloči za poravnavo (restitucijo). Pri tem bo s strani šolskih delavcev poleg nasveta glede materialne poravnave deležen predvsem usmeritve v

samopresojo in poravnavo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Tako mu bo omogočeno ustvarjalno soočanje z napakami in bo dobil priložnost za učenje novih, ustrežnejših vedenj.

Pri restituciji naj bo poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. Posameznik se sooči s posledicami svojega ravnanja, se uči sprejemati odgovornost za svoja dejanja in išče načine, s katerimi bi svojo napako popravil oziroma se z oškodovancem dogovori za način poravnave. Ukrepi tu niso enolično in vnaprej določeni, jih pa smiselno povezujemo s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo (npr. če učenec udari drugega učenca, mora napisati opravičilo učencu, ki ga je udaril). O restituciji razrednik vodi evidenco do konca šolskega leta.

Kakovostna restitucija in mediacija sta priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učencev. Učenec, ki je povzročil npr. materialno škodo, ne ostaja več le učenec, ki je povzročil materialno škodo in zaradi tega utrpel določene posledice, temveč postaja učenec, ki je prispeval k urejenosti šole in je na to ponosen. Zaveda se, da prispevek k urejenosti šole o njem pove nekaj drugega kot povzročena škoda. Učenec, ki je vpleten v spor, ne ostaja le v sporu, pač pa razvija svoje sposobnosti in spretnosti reševanja konfliktov. Pri izvajanju mediacije in restitucije je potrebna svoboda izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca. V nasprotnem primeru je to le izvajanje posledic kršitev pravic drugih ali sprejetih pravil. Tudi to je oblika učenja in vzgojnega dela, a ni mediacija in ne restitucija.

5. 2 Vzgojno ukrepanje

Vzgojno ukrepanje predstavljajo usmerjeni pedagoško utemeljeni strokovni postopki, ki se uporabljajo pri ponavljajočih se, pogostejših in obsežnejših kršitvah Pravil šolskega reda.

Uporabljajo se v primerih:

- ko učenec kljub vzgojnim spodbudam ne izpolnjuje svojih šolskih obveznosti,
- ko učenec kljub vzgojnim spodbudam ne upošteva pravic in potreb drugih (sošolcev, delavcev šole),
- ko je potrebno takojšnje ukrepanje (zaradi ogrožanja varnosti in zdravja učencev ali/in delavcev šole, za zaščito lastnine ipd.),

- ko učenec zavrača tvorno sodelovanje pri reševanju problemov, čeprav so bile predhodno že izvedene druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, pogovor s samopresojo, restitucija, mediacija itd.) oz. če razpoložljivo in strokovno umeščeno vzgojno ukrepanje ne doseže namena.

Vzgojno ukrepanje učencem pomaga spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Vzgojno ukrepanje je neločljivo povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za učenje in spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole.

Vzgojno ukrepanje služi trem namenom, tj. zaščiti pravic učencev, podpori vzdrževanju obstoječih pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti učencev.

Vzgojne ukrepe beležimo ter skladno z zakonodajo dokumentiramo.

Pedagoški delavci se zavedamo vrednosti vzgojnega delovanja, posledično pa tudi pomena postopnosti vzgojnega ukrepanja in pomena usklajenega, poenotenega ter doslednega beleženja tako kršitev kot našega vzgojnega delovanja. V obrazec, ki ga vložimo v oddelčno mapo vzgojnega delovanja in ukrepanja, po opisu kršitve zabeležimo tudi bistvene poudarke iz opravljenega pogovora z učencem, zabeležimo izrečen/izveden vzgojni ukrep ter sprejete skupne dogovore učitelja in učenca. Obvestimo starše in se opredelimo, če smo v procesu svojega vzgojnega delovanja naleteli na kakšno pomembno posebnost, ki bi bila učencu ali kolegom v pomoč pri nadaljnji vzgojni obravnavi.

Vloga razrednika je pri sledenju izrekanja in vrstah vzgojnih ukrepov izjemno pomembna. Še posebej z vidika, ali so bili ukrepi in vzgojna delovanja učinkoviti ali ne. Zato je priporočljivo redno preverjanje zabeležk v oddelčni mapi vzgojnega delovanja in ukrepanja, pregled učencev svojega oddelka v eAsistentu in čim prejšnja povratna informacija učencem o ugotovljenem. Na ta način bistveno zmanjšamo verjetnost, da bi se iste kršitve ponavljale, neželena vedenja pa se hitreje omejijo.

Ob izreku vzgojnega ukrepa učitelj obvesti starše učenca. Z njimi se pogovori o kršitvi pravil,

posledicah in možnih načinih reševanja težav. Če starši odklonijo razgovor, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa. Šola vodi zapise o vzgojnih ukrepih. Posledice kršitev pravil in vzgojni ukrepi ne smejo omejevati pravic učencev, opredeljenih od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena Zakona o osnovni šoli. Način odvzema določenih pravic opredeljuje člen 60.a istega zakona.

5.2.1 Lažje kršitve/opustitev dolžnosti

Kršitev opredelimo kot **LAŽJO**, kadar učenec:

- nima pripomočkov ali opreme za delo,
- nima copat,
- je neprimerno opremljen za dejavnosti izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, ekskurzije, šole v naravi, ...),
- s svojim vedenjem moti oz. ovira in onemogoča vzgojno-izobraževalni proces,
- odklanja delo (učenec noče sodelovati, vendar s tem ne moti ostalih sošolcev),
- ne opravlja domačih nalog in zadolžitev,
- zamuja k pouku in drugim vzgojno-izobraževalnim dejavnostim,
- neopravičeno izostane od pouka,
- občasno neopravičeno izostane od pouka do 12 ur oziroma strnjeno neopravičeno izostane do 18 ur,
- je neopravičeno odsoten na dejavnosti izven prostorov šole,
- ne upošteva pravil vedenja med odmori,
- ne upošteva hišnega reda ali navodil dežurnega učitelja,
- kaže nespoštljiv in nestrpen odnos do drugih,
- ne upošteva pravil obnašanja v jedilnici (neprimeren prihod na kosilo/malice, vrivanje)
- nespoštljivo ravna s hrano,
- nemerno onesnažuje šolske prostore (smetenje, polivanje, metanje hrane, ...),
- ne upošteva pravil vedenja v sanitarijah, nesmotrno porablja toaletni papir in brisače,
- razmetava ali skriva lastnino drugih učencev, posega v lastnino in prostor učencev in delavcev šole,
- ne upošteva pravil vedenja v šolski knjižnici,

- nemerno poškoduje ali izgubi knjigo/učbenik,
- prepisuje pri ocenjevanju znanja,
- ne spoštuje pravil hišnega reda,
- neodgovorno ravna s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole,
- v času pouka ali druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti uporabi (enkratno) mobilni telefon ali druge elektronske naprave (razen za namen učnega procesa z dovoljenjem učitelja),
- nagovarja druge h kršenju pravil,
- ne upošteva mediacijskega dogovora in postopka.

Če učenec kljub vzgojnim ukrepom nadaljuje z lažjimi kršitvami, se vzgojni ukrepi stopnjujejo. Za ponavljajoče lažje kršitve razrednik lahko učencu izda pisno opozorilo, v primeru nadaljevanja lažjih kršitev pa lahko predlaga izrek vzgojnega opomina.

5.2.2 Težje kršitve

Kršitev opredelimo kot **TEŽJO**, kadar učenec:

- večkrat ponovi kršitev, ki je opredeljena kot lažja,
- popravlja in vpisuje ocene v šolsko dokumentacijo,
- ponareja in popravlja dokumentacijo (npr. pisna ocenjevanja, preverjanja, opravičila, zaznamki, obvestila, ponarejanje podpisov in obvestil staršev),
- uničuje uradne dokumente ter ponareja podatke in podpise v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- nepooblaščno bere dokumente osebne oz. zaupne narave, šolske dokumentacije ipd.,
- fizično napade učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- grobo verbalno napade učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- ne spoštuje pravic drugih učencev in delavcev šole in nima spoštljivega in strpnega odnosa do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,
- izvaja nasilna vedenja do drugih (fizično, psihično, spolno, spletno, materialno),
- spolno nadleguje druge osebe, prinaša in uporablja ali predvaja erotične ali pornografske vsebine,

- prinaša in uporablja naprave, ki ogrožajo zdravje, varnost ali življenje drugih oseb (noži, orožje ipd.),
- objavi slikovne ali zvočne posnetke, fotografije v medijih ali slednje uporabi z namenom povzročanja škode drugemu (npr. zaničevanje, zasmehovanje, izločanje),
- kadi ter prinaša, poseduje, ponuja, prodaja ali uživa cigarete, alkohol, droge ter druge psihoaktivne substance in napeljuje učence k tem dejanjem v času organizirane vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- sum, da je pri pouku, na dnevih dejavnosti ali drugih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev,
- namerno poškoduje in uničuje šolsko opremo, inventar zgradbe ter stvari, opreme ter imetja drugih z večjo premoženjsko škodo,
- ukrade lastnino šole ali drugih oseb,
- prinese in uporabi pirotehnična sredstva v šolo, na zunanjih površinah šole ali na drugih organiziranih dejavnostih izven šolskega prostora (ekskurzije, dnevi dejavnosti),
- opravlja nedovoljene pridobitne dejavnosti v šoli ali njeni okolici (prodaja),
- napeljuje h kršitvam/nagovarjanjem drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico najtežjo kršitev,
- občasno neopravičeno izostane nad 12 ur oziroma strnjeno neopravičeno izostane nad 18 ur,
- ogroža življenje in zdravje učencev in delavcev šole,
- goljufa z elementi kaznivega dejanja in zahteva pomoč pri goljufanju z elementi kaznivega dejanja.

Upošteva individualnost učenca ter teže kršitve, strokovni delavci šole izbiramo med naslednjimi vzgojnimi ukrepi, o katerih vodimo zabeležke in evidence.

5.2.3 Vrste vzgojnih ukrepov

V primeru kršitve se pedagoški delavec odloči za ustrezen vzgojni ukrep (Pravila šolskega reda, 16. člen):

- ustno opozorilo učitelja ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, ki vsebuje tudi pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo,
- osebno opravičilo učenca (če učitelj presodi, da bo to imelo vzgojni učinek in je opaziti, da se v učencu že odvija proces obžalovanja izbire vedenja ali povzročene škode),
- individualni razgovor pedagoškega delavca z učencem in po potrebi s starši,
- zadržanje po pouku (z namenom nadoknaditi zamujene vsebine ali v tem času opraviti restitutivne dejavnosti),
- odvzem predmeta, s katerim učenec ogroža varnost oziroma onemogoča nemoten pouk; tak predmet je treba shraniti na posebej za te namene določeno varovalno mesto,
- odvzem elektronske naprave,
- odvzem alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev,
- mediacija,
- restitucija,
- alternativni ukrepi, ki učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti,
- začasen ali trajen odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti,
- začasna ali trajna prepoved obiska interesne dejavnosti,
- povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli oziroma na dejavnosti, ki jo organizira šola,
- dogovorjeni pogostejši stiki s strokovnim delavcem (razrednikom, učiteljem, svetovalnim delavcem), intenzivnejša spremljava vedenja,
- pogostejši stiki staršev s šolo,
- prepoved obiska šolske dejavnosti; v tem primeru se za učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli,
- prepoved opravljanja športnih vaj, pri katerih bi se lahko zaradi neustrezne opreme ali vedenja poškodoval; namesto tega lahko opravlja ustrezne vaje ali se

izobražuje o teoriji športa,

- prepoved nadaljevanja bivanja v šoli v naravi,
- dodatno spremstvo na dejavnostih v organizaciji šole,
- zadržanje učenca v šoli zaradi zagotavljanja njegove varnosti oziroma varnosti drugih (učitelj obvesti starše),
- odstranitev od pouka; učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca,
- ukinitvev nekaterih pravic, pridobljenih s posebnimi statusi,
- ukinitvev nekaterih pravic v povezavi z nadstandardnimi dejavnostmi šole,
- začasna prepoved zadrževanja v knjižnici (z izjemo izposoje in vračanje gradiva), kadar učenčevo ravnanje ni v skladu s pravili ravnanja in obnašanja,
- klic staršem in zahteva po prevzemu učenca, ko ta ne zmore tvorno sodelovati,
- začasna ali trajna premestitev učenca v drug oddelek,
- v primeru suma kaznivega dejanja se poda prijava na policijo/odstop obravnave pristojni instituciji (najtežje kršitve: psihično nasilje, fizični napad, prodaja, kraja, uničevanje dokumentov/lastnine, vse v zvezi z nedovoljenimi substancami, objave slikovnih/zvočnih posnetkov z namenom prizadeti dostojanstvo osebe, laganje z namenom prikrivanja kaznivega dejanja, spolno nadlegovanje ipd.)
- pisno opozorilo razredniku (v primeru, ko učenec zavrača tvorno sodelovanje in že izvedeno vzgojno delovanje in ukrepanje ne dosežeta namena ali v primeru težje kršitve lahko razrednik po svoji presoji izreče pisni opomin razrednika),
- vzgojni opomin v skladu s 60. f členom Zakona o osnovni šoli (v primeru, ko predhodno vzgojno delovanje in ukrepanje ne dosežeta namena ali v primeru težje kršitve, tudi če ni bilo izvedenih predhodnih vzgojnih dejavnosti ali podanega pisnega opozorila razrednika).

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe, za katere se dogovori učiteljski zbor ali pa se zanje odloči vodstvo šole. Vzporedno z vzgojnim ukrepanjem je učenec deležen podpore in svetovanja.

5.3 Ukrepanje šole ob zaznavi suma nasilja v družini

Na podlagi 10. člena Zakona o preprečevanju nasilja v družini (v nadaljevanju: ZPND) minister, pristojen za šolstvo, s tem protokolom določa pravila in postopke za vzgojno-izobraževalne zavode pri obravnavi nasilja v družini.

Nasilje v družini je vsaka uporaba fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja enega družinskega člana proti drugemu družinskemu članu oziroma zanemarjanje družinskega člana ne glede na starost, spol ali katerokoli drugo osebno okoliščino žrtve ali povzročiteljice oziroma povzročitelja nasilja.

Otrok je žrtev nasilja tudi, če je prisoten pri izvajanju nasilja nad drugim družinskim članom, ali živi v okolju, kjer se nasilje izvaja.

5.3.1 Ravnanje ob zaznavi nasilja in drugih kršitev

Učitelj ali drug strokovni delavec vzgojno-izobraževalnega zavoda (v nadaljevanju VIZ), ki je pri otroku opazil spremembe, ki bi lahko bile posledice nasilja, ali mu je otrok zaupal, da preživlja nasilje, ali ima informacijo o nasilju od tretje osebe oziroma je bil sam priča nasilja, takoj:

- obvesti o tem svetovalnega delavca VIZ oz. v njegovi odsotnosti vodstvo VIZ,
- s svetovalnim delavcem v primeru poškodbe pri fizičnem ali spolnem nasilju ali hudi psihični stiski otroka obvesti pristojni Center za socialno delo (v nadaljevanju CSD) oz. izven poslovnega časa interventno službo CSD, da poskrbi za ustrezno zdravstveno oskrbo oz. varnost otroka,
- sam ali s svetovalnim delavcem naredi zapis dogodka, opažanj, pridobljenih informacij ali pogovora z otrokom.

6. Vzgojni opomini

Ko učenec zavrača tvorno sodelovanje pri reševanju problemov, čeprav so bile predhodno že izvedene druge vzgojne dejavnosti oz. če vzgojno ukrepanje ob predhodnih kršitvah ne doseže namena mu šola po predpisanem postopku izreče 1. vzgojni opomin, učenec pa je v nadaljevanju obravnavan v skladu s členom 60. f Zakona o OŠ.

Učiteljski zbor lahko izreče vzgojni opomin za posameznega učenca največ 3-krat v šolskem letu.

POSTOPEK IZREKANJA VZGOJNIH OPOMINOV (ZOŠ, 60.f člen)

1. Strokovni delavec šole poda razredniku pisni predlog za izrek vzgojnega opomina.
2. Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca predhodno že izvedla šola.
3. Razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora.
4. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Po potrebi sodeluje s šolsko svetovalno službo oziroma z drugimi strokovnimi delavci šole. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.
5. O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.
6. Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.
7. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu. Staršem se vroči dva izvoda, en podpisan izvod starši vrnejo šoli.
8. Šola za učenca, ki mu je bil izrečen 1. vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt (v nadaljevanju IVN). Učenec, starši in strokovni delavci šole sodelujejo pri oblikovanju IVN za učenca. Ta pomaga učencu doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, na področju upoštevanja potreb in pravic drugih ter na področju učenja in vedenja. Pri tem je treba upoštevati individualnost, dostojanstvo in osebno integriteto učenca.

IVN za učenca je zapisan na posebnem obrazcu, ki je priloga VN in vsebuje:

- opis dosedanjega ukrepanja in sodelovanja, ki se je izkazalo za uspešno, ter varovalnih dejavnikov, ki na učenca vplivajo pozitivno, spodbudno,
- opis pričakovanega vedenja, cilje IVN,
- učenčeva močna področja delovanja,
- učenčeva sprejemljiva vedenja, ki jih je treba spodbujati,
- strategije novega vzgojnega delovanja za doseganje pričakovanih vedenj (pomoč učencu, spodbude, predvidene vzgojne dejavnosti, predvideni sodelujoči ter jasno razdeljene naloge in odgovornosti),
- morebitne izjeme in odstopanja od dogovorjenih pravil,
- strinjanje sodelujočih o lastnih nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz dogovorjenega načrta in je potrjeno s podpisom IVN,
- načrtovan način spremljave izvajanja IVN,
- posledice nadaljnjih kršitev oz. neuresničevanja IVN.

9. Šola starše po 2. izrečenem vzgojnem opominu obvesti, da bo v postopek vključen pristojni CSD ter da lahko učenca po izrečenem 3. vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez njihovega soglasja. Hkrati se lahko odloči vsaj za eno od dveh možnosti nadaljnjega vzgojnega ukrepanja:

- možnost premestitve v drug oddelek,
- organizacija nadomestne dejavnosti v šoli, če šola presodi, da učenčeva udeležba na načrtovanih dejavnostih (v šoli ali izven šolskih prostorov) predstavlja tveganje z varnostnega vidika.

10. Po 3. izrečenem vzgojnem opominu se šola lahko odloči za prešolanje učenca. Postopek natančno določa Zakon o osnovni šoli, 54. člen.

Vsi učitelji smo odgovorni za dosledno izvajanje celotnega postopka vzgojnega ukrepanja.

7. Vzajemno-sodelovalni odnos s starši

Dolžnost staršev je, da se seznanijo z Vzgojnim načrtom, s Pravili šolskega reda, s Hišnim redom in drugimi akti OŠ Cirila Kosmača Piran. Našteti dokumenti so objavljeni na spletni strani šole v katalogu javnih informacij.

Starši skrbijo za ustrezen nadzor otrok pred in po izvajanju šolskih dejavnosti. S svojim vedenjem, s svojimi izbirami ter s svojim zgledom izkazujejo spoštovanje in upoštevanje omenjenih pravil ter otrokom tudi povedo, da sami nasprotujejo njihovim kršitvam. Na svoj način jim utemeljujejo svoja stališča.

Učitelji na OŠ Cirila Kosmača Piran se trudimo ustvarjati varno, spodbudno delovno in učno okolje ter zagotoviti pestrost in kakovost dejavnosti, s katerimi učenci lahko dosegajo vzgojno-izobraževalne cilje.

Redno obveščamo starše o napredku učencev in o morebitnih posebnostih na govorilnih urah in roditeljskih sestankih, po e-pošti in eAsistentu ter na izrednih individualnih razgovorih.

Na OŠ Cirila Kosmača Piran od staršev pričakujemo sodelovanje, zanimanje in spremljanje otrokovega dela v šoli. Pričakujemo redno udeležbo na govorilnih urah in prisotnost na roditeljskih sestankih ter sodelovanje pri dejavnostih, ki jih za starše organizira šola. Starši so dolžni v skladu z določili šolskih pravil redno in pravočasno opravičiti otrokov izostanek ter poskrbeti za pravočasno vračanje dokumentacije šoli (zaposila, prijavnice in soglasja). Spodbujajo naj otrokovo samostojnost in odgovornost in imajo naklonjen odziv, podporo in sodelovalni odnos s šolo. Upoštevacjo izpolnjevanje dožnosti in postopnost pri reševanju težav.

Oblike sodelovanja šole s starši:

- roditeljski sestanki,
- govorilne ure,
- individualni razgovori z učitelji, s svetovalno službo, z vodstvom šole,
- srečanja staršev novincev pred začetkom šolanja,
- vključevanje staršev v dejavnosti šole (pouk, športni dnevi, dnevi dejavnosti, podaljšano bivanje, interesne dejavnosti, šole v naravi, zbiralne akcije ipd.),
- svet staršev,

- svet šole,
- upravni odbor šolskega sklada,
- prireditve, razstave, koncerti, ...

V primeru, da se starši ne vključujejo v vzgojno izobraževalno dejavnost šole, so s strani šole:

- opozorjeni na svoje starševske pravice in dolžnosti ter morebitne posledice,
- pisno vabljeni s strani razrednika in šolske svetovalne službe na razgovor,
- pisno vabljeni na timski sestanek z razrednikom, šolsko svetovalno službo in ravnateljem,
- v reševanje težav povabljene druge potrebne inštitucije socialne in psihološke pomoči (CSD, zdravstvene ustanove, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, itd.) ali druge pristojne institucije.

8. Spremljanje in evalvacija vzgojnega načrta

Strokovna skupina, ki je bila imenovana za sestavljanje VN, je imenovana do preklica s strani ravnateljice.

Vsako šolsko leto bo Strokovna skupina za VN v maju evalvirala in ga bo na podlagi evalvacije, če bo to potrebno, dopolnila. Določila bo tudi izvajanje posameznih, kratkoročnih prednostnih nalog šole za prihodnje šolsko leto.

Načrt za njihovo uresničevanje bo v sodelovanju s celotnim učiteljskim zborom šole (skupaj z učenci in po potrebi tudi v sodelovanju s starši) predstavljen v LDN šole za naslednje šolsko leto.

O analizi evalvacije za tekoče šolsko leto in o morebitnih predlogih za nadaljnjo spremljanje, evalvacijo, samoevalvacijo in razvojno načrtovanje VN bo Strokovna skupina za VN enkrat letno poročala ravnatelju in UZŠ, ravnateljica pa Svetu staršev in Svetu šole.

9. Uresničevanje in spremljanje

Vzgojni načrt Osnovne šole Cirila Kosmača Piran je temeljni dokument za delo in z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje 2. člena Zoš.

Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva za izobraževanje in šport RS ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Ravnateljica šole je dne 21. 3. 2023 pridobila mnenje učiteljskega zbora in dne 15. 3. 2023 mnenje sveta staršev.

Vzgojni načrt Osnovne šole Cirila Kosmača Piran stopi v veljavo naslednji dan po objavi na oglasni deski šole.

Z dnem uveljavitve tega Vzgojnega načrta preneha veljati Vzgojni načrt Osnovne šole Cirila Kosmača Piran, sprejet dne 16. 12. 2021.

Številka: 007-2/2023/1

V Piranu, dne 5. 4. 2023

Ravnateljica:

Barbara Sotošek Mrovlje

Predsednica sveta zavoda:

Nataša Kozlovič Lakoseljac

Kozlovič L.

OPOMBI:

1. Vzgojni načrt Osnovne šole Cirila Kosmača Piran je bil objavljen v spletni učilnici, dne 3. 4. 2023.
2. Vzgojni načrt Osnovne šole Cirila Kosmača Piran začne veljati dne 5. 4. 2023.